

Proposta de participació a l'estudi d'avaluació de l'ús del català als Ateneus.

Els ateneus són un actor imprescindible a l'hora de preservar, protegir i promoure el patrimoni social i cultural del nostre país. D'entre aquest patrimoni, com a part indissociable de la nostra cultura, s'hi troba la llengua catalana. En aquest sentit, els ateneus són i han de ser un espai de protecció, de normalització i de foment de la nostra llengua. Enfront el context d'emergència lingüística que emmarca la vitalitat de llengua catalana, els ateneus han d'emergir com un motor de promoció i de canvi, i han de treballar amb l'objectiu de convertir el català en la llengua normal dels ciutadans de Catalunya.

Des d'aquesta perspectiva, la Federació d'Ateneus de Catalunya ha desenvolupat la gestió i l'oferta de projectes destinats a enfortir la presència del català a tots els ateneus federats. En col·laboració amb diferents agents, la Federació ha consolidat el projecte "Dit i Fabra: Els ateneus amb la llengua" (una activitat a través de la qual s'incentiva el debat i la reflexió en relació amb la salut del català, i el paper que hi ha de jugar els ateneus) i, a més, ha publicat una guia pràctica de "Foment del català als ateneus", la qual recull tot un seguit d'accions que poden fer els ateneus per fomentar la llengua en el seu dia a dia i que es va elaborar a partir de l'estudi "El compromís dels ateneus amb el foment de la llengua" de la sociòloga Marta Rovira.

En aquesta ocasió, la Federació desenvoluparà un nou projecte que permeti consolidar la normalització del català als nostres espais. Es tracta d'un "estudi d'avaluació de l'ús i la presència de la llengua catalana als Ateneus", el qual s'elaborarà amb la coordinació de Plataforma per la Llengua. Plataforma per la Llengua és una entitat sense ànim de lucre que treballa per fomentar i promoure l'ús i el coneixement de la llengua catalana, així com per defensar els drets lingüístics dels ciutadans de tots els territoris de parla catalana.

D'entre tot el conjunt d'accions, iniciatives i projectes que promou l'entitat, en destaca l'experiència i expertesa pel que fa a l'elaboració de diagnòstics sociolingüístics. En aquest cas, doncs, l'entitat s'encarregarà d'efectuar una diagnosi que permeti conèixer i avaluar tant l'ús com la presència del català als ateneus que hi participin. L'objectiu final és, doncs, reconèixer la gran tasca que duen a terme i ajudar-los a millorar el seu grau d'excel·lència en el compromís amb la llengua.

A través de l'observació d'un seguit d'elements predeterminats, els responsables de Plataforma per la Llengua analitzaran el nivell de compromís amb la llengua que mostrin els ateneus, i es lliurarà un diploma a aquells que de manera rellevant respectin, protegeixin i promoguin el català. Acompanyant el diploma, s'oferirà una xerrada oberta a associats per explicar els èxits de l'espai i reivindicar la importància de viure plenament en català. En el cas que, per algun motiu, un ateneu no obtingui el diploma, els responsables s'encarregaran d'efectuar un retorn extens i un conjunt de propostes de millora.

Cal tenir en compte que la Federació compta amb més de 200 entitats federades i que, per tant, l'elaboració de la diagnosi requerirà d'una primera experiència que permeti conèixer l'efectivitat

i l'abarcabilitat de l'estudi. Així doncs, durant aquest 2025 s'efectuarà una primera prova pilot en un grup de 15 ateneus. Per dur-la a terme, es requereix de la predisposició d'ateneus d'arreu del territori a obtenir aquest reconeixement, que haurien d'entendre el projecte com la possibilitat de corroborar (o no) la seva figura d'actor important per preservar la llengua i la cultura catalanes.

En cas que els interessi, un cop efectuat el primer contacte, els responsables de l'estudi s'encarregaran de sol·licitar algunes informacions respecte el dia a dia de les entitats i, quan convingui, iniciaran el període d'observacions.

Us encoratgem a participar a l'estudi: per tal que esdevinguem veritables exemples ens els nostres municipis, cal reivindicar i evidenciar la feina que fem els ateneus pel català.

Atentament,